

Okhaldhunga Times

Oktober 2011

Kjære venner!

Etter en lang og god sommer i Norge er vi vel tilbake i Nepal igjen.

Det norske "Team Okhaldhunga" er firedoblet, fra to til åtte personer, så vi er sterkere enn noensinne. Simon og Endre Bøhler har tatt med seg doktorpappa Martin og mamma fysioterapeut Åshild for å hjelpe til her, og de er i gang på hvert sitt felt. Med Magne Vestøl på plass er byggeprosjektet endelig i kompetente hender, og hans kone Dorothea er godt i gang på Sosialkontoret.

Teamet fikk et tøff start. Første søndagskveld etter at vi kom hit var det et kraftig jordskjelv med senter i Sikkim, rett øst for Nepal. Det ristet godt i bakken her også. Men i vår nærhet var det ingen skade på verken mennesker eller hus, annet enn dryss fra jordveggene i husene. Noen pasienter med småskader etter skjelvet har vi sett på sykehuset, men ikke noe alvorlig. Det er det grunn til å være takknemlig for, for skjelvet målte 6,9 på Richter's skala, og det er mye. Jordskjelv gjør nok oftest større skader i byer og tettbygde strøk enn her på landsbygda. Uansett, det var en skremmende opplevelse, ikke den beste starten en kunne ønske for vårt nye team. Takk for at dere er med og ber om trygghet.

Fra krabbegang til brud

Noen av dere husker Ang Doma. I OT i mai 2006 fortalte vi om henne vi traff på vår vandring i et nabolokale.

Den gang pilte hun forskremt bort fra stien og inn i skogen på alle fire, da vi kom. Hun var 24 år gammel, men fordi hun hadde hatt polio som liten kunne hun bare krabbe. Bena kunne ikke strekkes ut, og var uten muskler.

I årene som fulgte har hun vært gjennom langvarig, smertefull behandling og flere operasjoner. Men hun har aldri mistet håpet om en gang å få ha øynene i samme høyde som andre mennesker.

I løpet av behandlingen har hun blitt kjent med kristen tro, og for tre års tiden siden ba hun om å få bli døpt. Hun har flyttet til Kathmandu og fått opplæring som skredder, og nå tjener hun til livets opphold med symaskinen.

Vi traff henne igjen nå for et par uker siden, mens vi var i Kathmandu på vei ut igjen til Okhaldhunga. Da inviterte hun oss til bryllupet sitt, som skulle være mens vi ennå var i byen! Selv kan hun nå gå med krykker, men bruker rullestol for å bevege seg over lengre strekninger. Hun hadde blitt kjent med en ung mann som sitter i rullestol, og som går i samme kirke som henne. Det er en spesiell kirke som vi har blitt veldig glade i. Den er for både gående og "rullende" mennesker, og også pastoren ruller. En kirke full av rullestoler, gårammer og spedalske hender som løftes i lovprisning, og der mennesker ikke behøver å skjule sine svakheter.

Bryllupet ble en stor opplevelse:

*Bruden kommer!
Drømmen er
oppfylt. Ang Doma
kommer gående til
sin ektemann.*

*I Nepal er rødt
brudens egen
farge.*

*Vielsen er over.
Pastoren lyser
velsignelsen over
brudeparet, og
hele menigheten
deltar.*

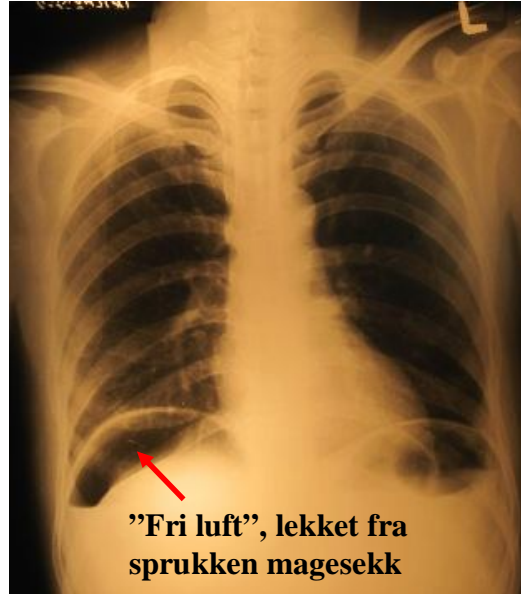

*Vi fikk æren av å
opptre som
brudens
"foreldre" fordi
ingen av hennes
egne slektninger
kunne komme i
bryllupet.*

Kirurgi og fysioterapi

Magesår er Nepal's "nasjonalsykdom". Årsakene har nok å gjøre med bakterieflora, sterk mat og drikke, store men sjeldne måltider, kanskje arvelig faktorer og andre ting. Uansett, magesår er vanlig. Et par dager etter at vi kom hit ble det innlagt en kar som hadde sjeldent kraftige magesmerter, fra "klokka sju i dag tidlig".

Med så nøyaktig angivelse av når smertene startet må vi tenke på om magesåret hans kan ha sprukket. Rtg.-bildet her viser at det hadde det, for det har lekket luft fra magesekken og opp over leveren.

Ut fra det funnet ble han operert umiddelbart, og hullet i magesekken ble lukket. Noe av det vanskelige med slike pasienter er å få dem "i gang" igjen etter operasjonen. De har lett for å bli liggende stille i senga, og da kan det utvikle seg både lungebetennelse og andre komplikasjoner.

Nå som Okhaldhunga Sykehus har fått sin egen fysioterapeut starter vi rutiner for postoperativ pleie:

Han har ennå så vondt i operasjonssåret at han ikke får til å puste dypt. Da kan sekret samle seg i lungene, og det er farlig. Her blåser han gjennom en slange, så det bobler i vannflasken. Det gir litt motstand, så lungene må arbeide. Enkelt, men det reduserer faren for lungebetennelse i en sårbar periode.

Kvinne i avl?

Mange kvinner får sin verdi satt ut ifra hvorvidt hun kan gi familien en sønn, eller om hun kan frembringe levende barn. Den som ikke kan frembringe levende barn blir ofte forkastet av mann og svigerfamilie.

Kumari kommer fra fiskerkasten. De har lite land og er ofte svært fattige. Slik var det også for Kumari og mannen. De har ikke mat nok fra sitt land for en måned engang. Både hun og mannen måtte jobbe lange dager for andre med tunge bærer. Hun ble gravid, men med lite mat

og hardt arbeid kom hun inn til sykehuset da hun bare var 27 uker på vei. Da hadde hun bare 8 % Hkt (blodprosent). Hun kom inn med smerter, og fikk blod. I løpet av natta fødte hun en lita jente som fikk navnet Nirmala. Nirmala ble lagt rett i kuvøse.

Det så ut til å gå bra en stund og mannen hennes var der. Men så begynte barnet å få pustevansker og ble dårligere. Da forsvant mannen.

Kumari fikk panikk. Hun var ikke bare redd for å miste barnet, men også for at hun skulle miste mannen.

Det viste seg at hun hadde vært gift før. Da hadde hun en dødfødsel av en sønn i sjette måned. Den gangen hadde mannen sendt henne bort fordi hun ikke kunne gi ham levende barn. Nå hadde hun for et øyeblikk vært lykkelig, når hun igjen var blitt gift og gravid igjen. Så følte hun seg igjen forkastet. Ingen vil ha henne om hun ikke kan gi dem levende barn.

Mannen hadde reist, og hun satt natten igjennom og våket ved kuvøsen. Tidlig neste morgen ga det lille livet tapt. – Hun kjente hele sitt liv tapt sammen med barnet.

Vi ventet i spenning på at mannen skulle komme tilbake. – Og han kom sent neste kveld! Nå har vi hatt samtaler sammen, og han ønsker å ha sin kone som ”livets venn”. De vil komme tidlig tilbake neste gang hun blir gravid og ha en god hviletid før fødselen i mødreventehjemmet.

Sherpane samler seg!

Det er ikke lenge siden de første sherpaene kom til tro. For bare åtte år siden ble den første sherpakirken født i Kathmandu. Allerede på -70 tallet begynte et oversettelsesarbeid til deres språk. Det arbeidet har vært smertefullt og tatt lang tid. Dag Vendel fra Norge tok del i det fra starten. Han ble lammet etter et fall, og døde etter mange komplikasjoner. Han blir husket og nevnt i historien deres. Etterpå kom et koreansk team inn i språkarbeidet. De siste åtte årene har også Normisjon fått være med på sherpaenes reise på troens vei. Mange kjenner Caleb og Chherring, brødrene som driver oversettelsesarbeid, kirke og trekking byrå. I dag er de i slutfasen av en oversettelse av det nye testamentet, og har utviklet mange kristne sanger fra sin egen tradisjon.

I september kalte de inn alle kristne sherpaer fra hele landet til en konferanse over tre dager. De ønsket og løfte fram sin egenart og språk inn i deres kristne liv og gjøre dem kjent med sin åndelige bakgrunn og sin ”framgrunn”.

Det viste seg at det kom 150 kristne sherpaer fra seks forskjellige fylker! Også to som er med i vår menighet i Okhaldhunga tok turen. I dag fortalte de ivrige i kirken her, om alt de hadde lært. De hadde skjønt hvordan deres bakgrunn influerte deres nye tro. De fortalte at deres svakhet som sherpaer var at de har så vanskelig for å be hverandre om tilgivelse. Det gjorde dem svake. Det var derfor det viktigste de hadde å lære i den kristne tro. De utfordret alle de forskjellige folkegruppene som er i vår menighet til å bruke sitt morsmål i sin tilbedelse og

når de fortalte om sin tro til eget folk. For alle folkeslag har sine svakheter som kan bli helbredet og alle har sin styrke som kan gi Gud ære. Det var en fryd å høre på!

Lovsangsteamet i sherpakirken som bruker sine tradisjonelle instrumenter og toner.

Nettverk av kristne sykehus

Okhaldhunga sykehus er ikke alene. Vi er med i "Nepal Christian Hospitals' Association" (NCHA), et nettverk av små kristne sykehus, spredt utover hele Nepals fjellverden. Det trenger vi, for at sykehuset skal utvikle seg og staben trives må vi bygge kontakter og få inn impulser utenfra.

To aktive medlemmer i NCHA har i år reist rundt til sykehusene og holdt kurs. "Helhet i behandling og omsorg" var tema for et to-dagers kurs for vår stab denne uka. Alle yrkesgrupper deltok aktivt, fra sykehusdirektør til vaskehjelp.

- Hva betyr det å ha et kristent sinnelag i sykehushverdagen?
- Hvordan kan vi sørge for at pasienter ikke "faller mellom to stoler"?
- Hva betyr det å ha omsorg for "hele pasienten"?
- Hvordan møte pasienters åndelige behov, for kristne og hinduer?
- Hvordan kan ulike yrkesgrupper hjelpe hverandre å møte pasientenes behov?

Fra forrige nummer: Nyresvikt

I forrige nummer av OT skrev Eivind Kåre om en nitten år gammel gutt med nyre- og hjertesvikt. Mange av dere har skrevet og spurt om hvordan det går med han, og om det er noen måte å hjelpe ham på.

Han er innlagt her nå. Det har vist seg at hans hovedproblem nok er en svær nyresvikt, og at hjerteproblemene er sekundære til det. Nyresykdommen er så alvorlige at han nå har "nyresvikt i siste stadium". (På doktor-språk har han GFR på 12.) Den eneste måten han kan kureres på er ved en nyretransplantasjon. Det har vært gjort noen få slike i Nepal siden 2008. Det koster over hundre tusen kroner, forutsetter at en slektning kan være donor (hos ham er bare foreldrene aktuelle) og krever dyr oppfølging i mange år etterpå. Kathmandu Rotary Klubb har sagt at de muligens vil kunne sponse operasjonen for ham, men foreløpig ser det ut til å strande pga manglende donor. Livet kan ikke alltid kjøpes.

Frodig skaperverk

Nå på slutten av regntiden er naturen på det frodigste. Alt enten vokser, gjærer, mugner eller råtner. Sommerfuglene mesker seg på gjæret saft i nedfalte pærer. Flott?

Men regntiden er også i senga!

Hun er innlagt med et kronisk sår. I regntiden drypper det fra taket der senga hennes står, og vi kan ikke flytte den, for alle steder er det sprengfullt.

Hun gleder seg til nytt sykehus står på plass.

Hilsen Kristin og Erik

Støtt gjerne fondet for utbygging av Okhaldhunga Sykehus.

Da brukes Normisjons kontonummer: **1503.02.13537**

Overføringen må merkes:

"Fond Okhaldhunga sykehus. Prosjektnummer: 118.15.354"